

วารสารวิจัยธรรมศึกษา

JOURNAL OF DHAMMASUKSA RESEARCH

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2563)

Vol. 3 No. 1 (January – June 2020)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาเชิงพุทธศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMASUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ภูมิกุณแม่ชาล้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระเทพปัญญามุนี	เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชดิลก, ดร.	ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาสมาน ธมฺมวชิโร	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระมหาฉัตรชัย สุนฺตตชโย, ผศ.ดร.	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาบุญนา จานวีโร, ผศ.ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยมหิดล
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

บรรณาธิการวารสาร

พระมหาหมื่นจันทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยวชิราวุธราช
พ.ต.ท.หญิง ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

รศ.ดร.กฤต ศิริยะอาจ	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพ่งทรัพย์	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.กฤตสุขิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กำธร เพี้ยเอี้ย	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ทวี เลี้ยวประโคน	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.เมธา หริมเทพาธิป	สาขาวิชาปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.สมเจต หลวงกัน	นักวิชาการศูนย์วิจัยธรรมศึกษา

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

นายอริย์ธัช เลิศอมรไชยกิจ	นางคมณัฏ กฤดากร ณ อยุธยา
นางสาวพรทิพย์ พงษ์กิตติวงศ์	นางสาวณัฐปรียา วิจิตรฐะพันธุ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

ปี พ.ศ. 2563 เป็นปีที่ 3 ในการจัดพิมพ์วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ฉบับที่ 1 โดยกองบรรณาธิการดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI ซึ่งมีการตรวจประเมินผลงานวิชาการอย่างรอบด้านจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงาน เป็นผลงานที่ไม่ละเมิดจริยธรรมทางวิชาการ มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 2 รูป/คน ประเมิน 1 บทความ และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 รูป/คน จะประเมินบทความได้เพียง 1 บทความเท่านั้นในวารสารแต่ละฉบับ เพื่อรักษามาตรฐานทางวิชาการ

วารสารวิจัยธรรมศึกษานี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. **วิเคราะห์ปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซิร์ล (Analyzing the Phenomenology of Husserl)** โดย พระจางตุรงค์ ชูศรี สรุปว่า เอดมุนด์ ฮูสเซิร์ล เป็นนักปรัชญาทางด้านปรากฏการณ์วิทยา โดยเสนอวิธีการหาความรู้แบบปรากฏการณ์วิทยา อยู่ในการตั้งคำถามหรือชวนสงสัยกับสิ่งที่เราค้นเคย เคยชิน หรือยอมรับ ด้วยวิธีการไต่สวนเชิงอภิปรัชญาของฮูสเซิร์ลยังมุ่งการอธิบายเรื่องสำคัญว่าการสำนึกนั้นต้องสำนึกถึงอะไรบางอย่าง อย่างไรก็ตาม การสำนึกนั้นทำให้แนวคิดของฮูสเซิร์ลมีท่าทีทำให้เกิดการปิดตัวเองอยู่ในโลกของมโนคติมาก จนอาจปฏิเสธถึงความรู้ของสิ่งภายนอกตัวของบุคคล เพราะสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่มีอยู่ได้นั้นก็ล้วนต้องอิงอาศัยกันและกันตามเงื่อนไขของเวลาและสถานที่รวมทั้งบริบท

2. **การทำวิทยานิพนธ์อย่างมืออาชีพ : เนื้อหาคุณภาพและอ้างอิงอย่างมีจรรยาบรรณ (Professional Thesis: Quality Content and Ethical References)** โดย มณีนี ศรีนนท์ และ พระมหาพนวินทร์ ปุริสสุตโต สรุปว่า การทำวิทยานิพนธ์หรือการทำวิจัยตามที่เราคุ้นเคยกันโดยทั่วไปนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษาและเป็นเรื่องการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพโดยสถาบันการศึกษา ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยที่นักศึกษาทำจะจัดว่าเป็นงานที่มีคุณภาพได้นั้น นักศึกษาจะต้องสนใจใคร่รู้ต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเป็นเบื้องต้น ตลอดจนนักศึกษาต้องมีจรรยาบรรณต่อการทำวิจัยในมนุษย์ด้วย เพราะหากการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์โดยปราศจากกระบวนการดังกล่าวแล้ว วิทยานิพนธ์ที่จัดทำขึ้นย่อมเป็นผลงานที่ละเมิดคุณธรรมจริยธรรมได้ ดังนั้น วิทยานิพนธ์จึงมีคุณภาพและมีจรรยาบรรณได้ นักศึกษาจะต้องทำวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีกระบวนการวิจัยที่ไม่ละเมิดจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

3. **การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)** โดย จักรี ศรีจารุเมธีญาณ และ ชุตินา ศรีจารุเมธีญาณ สรุปว่า ปัญหาเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ มากมายอย่างแยกไม่ออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบายด้วย การจะบอกว่านโยบายหนึ่งๆ มีปัญหาตอนนำไปปฏิบัติหรือไม่ ถ้ามีปัญหานั้นมีอย่างไร ไม่สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียว แต่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี ประกอบกับความเข้าใจในแนวคิดและกระบวนการนโยบาย ตลอดจนโครงสร้างการบริหารงานภาครัฐเป็นอย่างดี

4. **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (THE LEARNING DEVELOPMENT ON ACHIEVEMENT IN HISTORY OF THE AYUTTHAYA KINGDOM BY USING CYCLE MODEL LEARNING (4 MAT) FOR MATTHAYOM 2 STUDENTS)** โดย ชัยรัตน์ ต้นสกุล วีระวงศ์สรรค์ และ รสรินทร์ อรอมรัตน์ พบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) สูงกว่านักเรียนที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5. การพัฒนาความสามารถทางการเรียนวิชาวัดละเอียดด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยวิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STAD) (Learning Achievement in Detailed Measurement Course Using STAD Cooperative Learning Technique) โดย อุทัย ชุ่นใช้ วีระวงศ์สรรค์ และ ธนาถ สมบูรณ์ พบว่า 1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยวิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STAD) มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเรียนมากกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยวิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STAD) มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ค
สารบัญ	จ
วิเคราะห์ปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซิร์ล (Analyzing the Phenomenology of Husserl) พระเจ้าตรงศ์ ชูศรี	1
การทำวิทยานิพนธ์อย่างมืออาชีพ : เนื้อหาที่มีคุณภาพและอ้างอิงอย่างมีจรรยาบรรณ (Professional Thesis: Quality Content and Ethical References) มนัสวี ศรีนนท์ และ พระมหามงคลวินทร์ ปุริสุตโตโม	10
การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy implementation) จักรี ศรีจารุเมธีญาณ และ ชุตินา ศรีจารุเมธีญาณ	19
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์เรื่องพัฒนาการ ของอาณาจักรอยุธยา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (THE LEARNING DEVELOPMENT ON ACHIEVEMENT IN HISTORY OF THE AYUTTHAYA KINGDOM BY USING CYCLE MODEL LEARNING (4 MAT) FOR MATTHAYOM 2 STUDENTS) ชัยรัตน์ ต้นสกุล วีระ วงศ์สรรค์ และ รสรินทร์ อรอมรัตน์	27
การพัฒนาความสามารถทางการเรียนวิชาวัดละเอียดด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยวิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STAD) (Learning Achievement in Detailed Measurement Course Using STAD Cooperative Learning Technique) อุทัย ชุ่นใช้ วีระ วงศ์สรรค์ และ ธนาตล สมบูรณ์	36
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	44
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	46